

BOGOMTALE

Th. Den nye museumsbygnings ankomstareal. Foto Christina Capetillo
Herunder. Den nye museumsbygning set gennem Moesgaards gamle lindeallé.
Foto Christina Capetillo
Right. The new museum's arrival area. Photo Christina Capetillo
Bottom. The new museum building seen through Moesgård's old linden avenue.
Photo Christina Capetillo

Alle tiders landskab

Kristine Jensens Tegnestue: Alle tiders landskab. Moesgaard, et fortællende kulturlandskab. Udgivet af Kristine Jensens Tegnestue, 2017. 157 s., 200 kr. ISBN 978-87-998115-1-9

Bogen blev udgivet i forbindelse med et seminar på Moesgaard, der afholdtes i januar i år. Seminaret satte fokus på stedets landskab, og sammen med Kirstine Jensen bidrog arkitekter, historikere, og andre, der har spillet en rolle ved realiseringen af det nye Moesgaard. Bogen er udgivet af Kristine Jensens tegnestue og rummer bidrag fra den samme kreds af dedikerede fagfolk.

Da projektet ikke tidligere har været omtalt i LANDSKAB, vil disse linjer handle om projekt og bog under et.

Landskabet omkring Moesgaard, med skoven, stranden og Skovmøllen, har langt tilbage hørt til Aarhus' populæreste udflugtsmål. Midt i herligheden ligger herregården fra 1700-tallet. Den kom på et tidspunkt i offentlig eje og rummede fra 1970'erne Aarhus Universitets berømte afdeling for etnografi og arkæologi. Udstillinger fra afdelingens store samlinger tiltrak et stort og trofast

publikum. Imidlertid blev det allerede i løbet af 1990'erne klart, at de gamle bygninger ikke var tilstrækkelige til en nutidig formidling af museets samlinger, især da fundene fra Illestrup Ådal blev indlemmet i museet. Efter en international arkitektkonkurrence i 2005 blev opgaven at skabe nye rammer for et nyt stort museum overdraget Henning Larsen Architects og landskabsarkitekt Kirstine Jensens Tegnestue. Opgaven er løst i tæt samarbejde mellem de to tegnestuer, og da projektet stod færdigt i 2014, vakte det stor opsigt med sin totale integration af landskab og bygning. Den store bygning skjuler sig under et hældende græsteg, indpasset i bakkedraget nord for den gamle herregård.

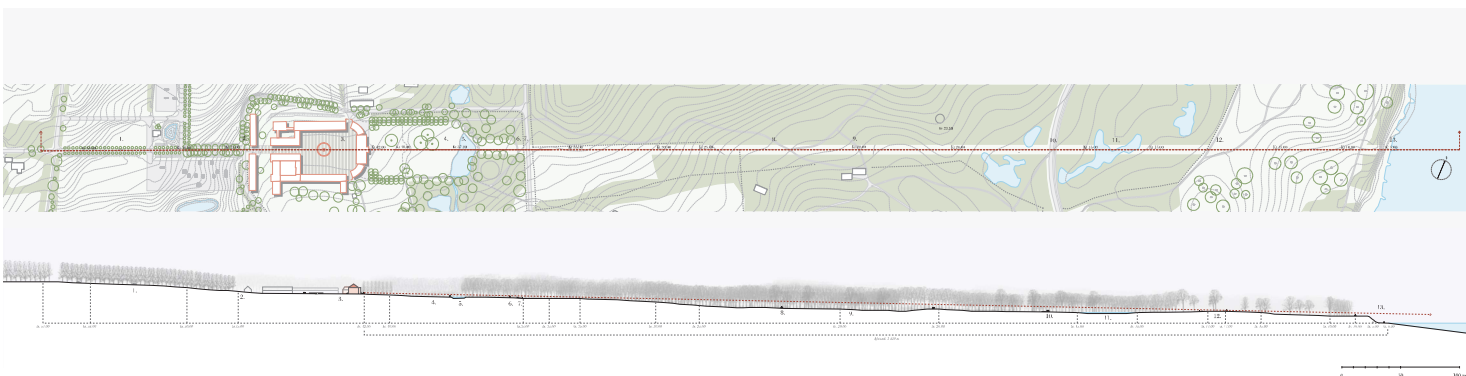
Bogen fortæller om landskabets historie. Den giver læseren indblik i det gamle Moesgaards omskiftelige skæbne gennem århundrederne. Om landbrug, skovbrug, teglværk og fiskeri, i stigende grad præget af nærheden til Aarhus. Om P.V. Glob's visionære tanker om gården og landskabet som ramme om instituttet for etnografi og arkæologi. Om det store og krævende projektet og dets dilemmaer og problemer. Og om referencer i ny arkitektur, som har været inspirerende for

projektet – såsom Snøhettas Oslo Opera, men også Library Delft University of Technology fra midt 1990'erne.

Det er med store forventninger, man første gang besøger det nye Moesgaard. Landskabsopgaven er løst med stor enkelhed og konsekvens. En lang lindeallé, vinkelret på det gamle Moesgaards alleer, indrammer adgangsvejen og afgrænser den terrasserede parkering langs vestskellet. Som taget over bygningen er hele det nye museumsområde græsklædt med græs, som blot slås et par gange om året. Stier og parkeringspladser er i grus forstærket med granitbrosten. Trafikarealer er asfaltbelagte. Ved grusstierne til hovedindgangen slynger båndene af granitbrosten sig frit i en slags art nouveau-mønstre. Smukt, morsomt eller underligt?

Så langt midlerne har kunnet række, er der med omhu taget hånd om det gamle Moesgaards omgivelser. Den tidligere barokpark er ikke søgt genskabt, men man har bevaret den eksisterende plæne og de store solitærtræer. Et populært lege- og picknicsted. Man tænker på Gl. Holtegård, hvor et åbent populært anlæg med store solitærtræer blev omdannet til en lukket barokhave med entré.

Øverst. Snit og plan viser en genskabt akse, der forbinder herregården og havet.

1. Moesgaard Allé, 2. Bispelundvej, 3. Moesgaard, 4. Moesgaard park, 5. Vandelement i parken, 6. Sti, 7. Skovmøllevej med stendiger, 8. og 9. Skovstier, 10. Strandskovvej, 11. Våd område, 12. Skovsti og dige, 13. Kyst Th. Plan af det udførte projekt.

1. Moesgaard, 2. Moesgaard park, 3. Thaihuset, 4. Gravplads, 5. Jens Michelsens Toft, 6. Følhuset, 7. Følhusstien, 8. Nordmarken, 9. Moesgaard Museum, græsteg, 10. Varegård, 11. Ny lindeallé, 12. Ny parkering, 13. Lille Borup Høj, 14. Ellerenden, Smedehuset og Smededammen, 16. Ny lindeallé, 17. Ny parkering, 18. Regnvandsbassin

Top. Section and plan show a re-created axis, which connects the manor house and the sea. 1. Moesgaard Allé, 2. Bispelundvej, 3. Moesgaard, 4. Moesgaard park, 5. Water element in the park, 6. Path, 7. Skovmøllevej with stone walls, 8. and 9. Forest paths, 10. Strandskovvej, 11. Wetlands, 12. Forest path and bank, 13. Coast Right. Plan of the completed project.

1. Moesgaard, 2. Moesgaard park, 3. Thai house, 4. Burial place, 5. Jens Michelsens Toft, 6. Følhuset, 7. Følhus path, 8. Nordmarken, 9. Moesgaard Museum, grass roof, 10. Delivery court, 11. New linden avenue, 12. New parking area, 13. Lille Borup Høj, 14. Ellerenden, Smithy and Smithy pond, 16. New linden avenue, 17. New parking area, 18. Rainwater reservoir

Bogens store format klæder Christina Capettillos meget smukke landskabsbilleder fra det gamle og nye Moesgaard. Det er en stor og flot bog med mange sider, måske for mange sider. Man læser den spændende tekst og bladrer nysgerrigt for at forstå sammenhængen i projektet. Der er mange hvide sider, hvert landskabsselement har sin planche, én for belysning, én for skrån timer osv. Stedets vilde flora er illustreret ved fotos af 12 helt almindelige vækster, der fylder to hele sider. Denne gamle anmelder blev lidt træt af at blade, af den næsten ulæselige henvisningstekst under plancherne, og han savnede en plan af bygningens

indre til belysning af sammenhængen mellem bygning og landskab.

I bogens epilog gør Kirstine Jensen rede for sine tanker om landskabets fremtid. Hun foreslår en række anlægsarbejder, som ikke fandt plads i projektets budget. At sætte fokus på disse tiltag var nok seminarrets og bogens egentlige formål. Et ønske er at genskabe en gammel udhugning i skoven, der i det gamle anlægs akse strakte sig fra hovedbygningen helt ned til Aarhus Bugt. Den nuværende Moesgaard Allé, som fører fra Oddervej til museet, er i dag blevet for smal til den øgede trafik. Den kantes af en gammel allé af selje-

røn. Ønsket er her en nødvendig vejudvidelse og en videreførelse af Moesgaards lindealleer helt til Oddervej.

I mange år har en såkaldt Oldtidssti ført fra herregården gennem skoven, forbi Skovmøllen langs Giber Å til bugten og tilbage. På vejen passerer gravhøje, oldtidsagre, historiske bygninger og andet af historisk interesse. Det er tanken at opgradere den eksisterende sti med synliggørelse af seværdighederne og en videreføring af stien nordpå, op over det ny museumsteg. Lad os ikke vente for længe på virkeliggørelsen af de planer!

Søren Harboe, landskabsarkitekt MDL